

**PENGURUSAN KUALITI MENYELURUH (TQM) DAN
KEPUASAN BEKERJA GURU-GURU**

**Projek sarjana ini diserahkan kepada sekolah siswazah sebagai memenuhi
sebahagian daripada syarat-syarat pengijazahan Program Ijazah Sarjana
Sains (Pengurusan) Universiti Utara Malaysia**

**Oleh
Abd. Rahim bin Juhan**

ABD. RAHIM BIN JUHAN

© Hak cipta terpelihara, 1997.

KEBENARAN MENGGUNA

Penyerahan kertas projek **ini** sebagai memenuhi sebahagian daripada keperluan pengijazahan Universiti Utara Malaysia. **Saya** bersetuju menjadikan kertas projek **ini** sebagai bahan rujukan di perpustakaan. **Saya juga** bersetuju bahawa kebenaran untuk membuat salinan keseluruhan atau sebahagian daripadanya **bagi** tujuan akademik mestilah mendapat kebenaran daripada penyelia **saya** atau semasa ketiadaan beliau kebenaran boleh didapati daripada Dekan **Sekolah** Siswazah. Sebarang bentuk penyalinan, penerbitan **atau** penggunaan secara keseluruhan atau sebahagian daripada kertas projek **ini** untuk tujuan komersil adalah tidak dibenarkan **tanpa** kebenaran bertulis daripada penyelidik. Penyertaan rujukan kepada penulis dan Universiti Utara Malaysia seharusnya dinyatakan dalam sebarang bentuk rujukan yang terdapat dalam kertas projek **ini**. Kebenaran untuk penyelidikan atau lain-lain kegunaan **sama ada** keseluruhan atau sebahagiannya boleh dilakukan dengan menulis kepada :

Dekan

Sekolah Siswazah

Universiti Utara Malaysia

06010 UUM, SINTOK,

KEDAH DARUL AMAN.

ABSTRAK

Penyelidikan ini bertujuan untuk mengukur tahap kepuasan kerja secara keseluruhan di kalangan guru-guru Sekolah Menengah Kebangsaan Derma selepas pelaksanaan TQM ke arah mencapai sijil ISO 9002. Faktor-faktor yang dikaji ialah seperti jantina, umur, tempoh perkhidmatan, gaji dan elaun, suasana kerja, latihan dan pengiktirafan, rakan sekerja dan pengurusan kualiti.

Bagi memenuhi objektif penyelidikan ini data dikumpulkan dengan menjalankan soal selidik ke atas 72 orang guru di Sekolah Menengah Kebangsaan Derma. Penyelidik menggunakan soal selidik yang dikenali sebagai *Organizational Climate Description Questionnaire* untuk mengukur tahap kepuasan kerja. Ujian-t dan ANOVA sehalu telah digunakan untuk menguji perbezaan. Ujian Pearson 'r' digunakan untuk menguji korelasi. Semua ujian statistik dijalankan pada aras keertian $p < 0.05$.

Dapatan penyelidikan mendapati bahawa 57 orang guru (79.1%) menunjukkan kepuasan tinggi, 14 orang guru (19.5%) menunjukkan kepuasan sederhana dan seorang guru (1.4%) menunjukkan kepuasan rendah. Min skor kepuasan kerja keseluruhan ialah 12.167 iaitu menunjukkan kepuasan kerja adalah tinggi. Dapatan penyelidikan mendapati hanya faktor rakan sekerja dan latihan dan pengiktirafan yang mempunyai hubungan signifikan dengan kepuasaan kerja.

Faktor-faktor seperti jantina, umur, tempoh perkhidmatan, gaji dan **elaun**, suasana kerja dan pengurusan kualiti tidak menjadi penentu kepada kepuasan kerja selepas pelaksanaan TQM. Melalui **analisis** korelasi **menunjukkan** hanya faktor latihan dan **pengiktirafan** yang mempunyai pengaruh yang kuat ke **atas** kepuasan kerja guru-guru selepas pelaksanaan TQM.

ABSTRACT

The purpose of this research is to determine job satisfaction generally among teachers in Sekolah Menengah Derma after the implementation of TQM towards achieving ISO 9002 certificate. Factors that were taken into account for this research were sex, age, year of service, salary and allowance, working environment, training and recognition, colleague and quality management.

To **achive** the objective of this research, data was collected by issuing questionnaires to 72 teachers in Sekolah Menengah Kebangsaan Derma. This type of research was known as Organizational Climate Description Questionnaire to determine the level of job satisfaction. T-test and one-way **ANOVA** were used to test differences. While Pearson 'r' test was used to test correlation. All statistic tests were carried out at a significant level of $p < 0.05$.

The result of the research showed that 57 teachers (79.1%) obtained high satisfaction, 14 teachers (19.5%) obtained middle satisfaction and a teacher (1.4%) had a low satisfaction. General mean score of job satisfaction was 12.167 which showed that job satisfaction was high. The result of the research showed that only colleague factor and training and recognition had significant with job satisfaction. **Other** factors like sex, age, year of service, salary and allowance, working environment and quality management did not determine job satisfaction after the

implementation of TQM. According to the correlation analysis only training and recognition factors could greatly **influence** teacher's job satisfaction after implementation of TQM.

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, setinggi pujian terhadap Allah S.W.T, di atas limpah dan rahmatnya yang telah memungkinkan kertas projek ini disiapkan untuk memenuhi syarat penganugerahan Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan).

Saya ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih kepada Profesor Madya Dr. Mustapha Hj. Daud selaku penyelia yang tidak jemu-jemu member-i tunjuk ajar serta bimbingan dalam menjayakan kertas projek ini. Kepada IAB yang telah mencipta peluang dan Profesor madya Dr. Ibrahim Abd. Hamid (Dekan Sekolah Siswazah, UUM), pensyarah-pensyarah-pensyarah yang telah mencurahkan ilmu dan sahabat-sahabat yang telah membantu dalam penyediaan kertas projek ini diucapkan jutaan terima kasih.

Ucapan ribuan terima kasih juga diberikan kepada pengetua Sekolah Menengah Kebangsaan Derma di atas kerjasama menyediakan kertas projek ini.

Terima kasih dan penghargaan diberikan kepada ahli keluarga terutamanya anak tersayang Insyarah Syazwani yang sentiasa memberi semangat dan dorongan dalam menyiapkan kertas projek ini. Semoga Allah sentiasa memberkati dan member-i rahmat di atas amal yang telah kita lakukan.

Abd. Rahim Bin Juhan
Sarjana Sains (Pengurusan)
Sekolah Siswazah
Universiti Utara Malaysia
Oktober 13, 1997

KANDUNGAN

	Muka Surat :
KEBENARAN MERUJUK KERTAS PROJEK	i
ABSTRAK	ii
ABSTRACT	iv
PENGHARGAAN	vi
JADUAL KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	xii
SENARAI RAJAH	xiv
BAB 1: PENGENALAN	
1.1 Latar Belakang	1
1.2 Pemyataan Masalah	3
1.3 Objektif Kajian	7
1.3.1 Objektif Umum	7
1.3.2 Objektif Khusus	7
1.4 Hipotesis Kajian	8
1.5 Kepentingan Kajian	9
1.6 Batasan Kajian	10
1.7 Definisi Konsep	11
1.7.1 Pengurusan Kualiti Menyeluruh (TQM)	12
1.7.2 Sekolah Menengah	12

1.7.3 ISO 9002	13
1.7.4 Kepuasan Kerja	14
1.7.5 Guru-guru	15
BAB 2 : ULASAN KARYA	
2.1 Pengenalan	16
2.2 Konsep TQM	16
2.3 Evolusi TQM	20
2.4 Prinsip-prinsip TQM	21
2.5 Teknik Peningkatan Kualiti	22
2.6 Objektif TQM	23
2.7 Fokus TQM	24
2.8 Keperluan TQM	24
2.9 Kelebihan Pelaksanaan TQM	26
2.10 TQM Di Dalam Perkhidmatan Awam Malaysia	27
2.11 Latar Belakang ISO 9000	28
2.12 Prinsipprinsip ISO 9000	31
2.13 Faedah-faedah ISO 9000	32
2.14 Falsafah TQM	33
2.15 Hubungan ISO 9000 Dengan TQM	34
2.16 Pelaksanaan TQM MS ISO 9002 Di Sekolah Menengah Kebangsaan Derma	35

2.16.1 Peringkat Pelaksanaan TQM ISO 9002	36.
2.16.2 Dokumen Bab 2 Peringkat 1	38
2.16.3 Dokumen Bab 2 Peringkat 2	41
2.16.4 Dokumen Bab 2 Peringkat 3 & 4.....	43
2.16.5 Dokumen Bab 2 Peringkat 5	47
2.16.6 Dokumen Bab 2 Peringkat Audit Dalaman . .	49
2.16.7DokumenBab4Elemen4.17	50
2.17 Teori Berkaitan Dengan Kepuasan Kerja	52
2.17.1 Teori Keperluan Hirarki Oleh Maslow	52
2.17.2 Teori X Dan Y Douglas Mc Gregor	54
2.17.3 Teori Motivasi Dua Faktor Herzberg	56
2.17.4 Teori Kontigensi	57
2.17.5 Teori Nilai Locke	58
2.18 Kesimpulan	59
 BAB 3 : METODOLOGI PENYELIDIKAN	
3.1 Pengenalan	61
3.2 Kajian Rintis	61
3.3 Rekabentuk Kajian	63
3.3.1 Soal selidik	63
3.3.2 Pemerhatian	65
3.3.3 Temu bual	65

3.4 Populasi dan Sampel	65
3.5 Kaedah Pengumpulan Data	65
3.6 Kaedah Penganalisan Data	66
3.6.1 Ujian-t	67
3.6.2 Ujian ANOVA	67
3.6.3 Korelasi Pearson	67
3.6.4 Aras Signifikan	68

BAB 4 : KEPUTUSAN KAJIAN

4.1 Pengenalan	69
4.2 Analisis Diskriptif	69
4.2.1 Jantina	69
4.2.2 Umur	70
4.2.3 Tempoh Perkhidmatan	70
4.2.4 Gaji Dan Elaun	71
4.3 Analisis Kebolehpercayaan	72
4.4 Perihal Pembolehubah Bersandar	74
4.5 Analisis Hipotesis	76
4.5.1 Hipotesis Tentang Perbezaan	75
4.5.2 Hipotesis Tentang Korelasi	81
4.6 Kesimpulan	88

SENARAI JADUAL

	Muka Surat
Jadual 2.1 Lima Standard Di Bawah Siri ISO 9000	29
Jadual 3.1 Nilai Pekali Kebolehpercayaan Alpha Cronback Untuk Soal Selidik Kerja Rintis Bagi 20 Orang Responden.	62
Jadual 3.2 Kekuatan Korelasi.	68
Jadual 4.1 Taburan Responden Berdasarkan Jantina.	69
Jadual 4.2 Taburan Responden Berdasarkan Umur.	70
Jadual 4.3 Taburan Responden Berdasarkan Tempoh Perkhidmatan	71
Jadual 4.4 Taburan Responden Berdasarkan Gaji dan Elaun.	72
Jadual 4.5 Perbandingan Nilai Pekali Kebolehpercayaan Alpha Cronbach Untuk Soalan Soal Selidik Sebenar Dengan Kajian Rintis	73
Jadual 4.6 Taburan Responden Berdasarkan Tahap Kepuasan Kerja.	75
Jadual 4.7 Keputusan Analisis Perbezaan Di Antara Jantina Terhadap Kepuasan Kerja Selepas Pelaksanaan TQM.	77
Jadual 4.8 Keputusan ANOVA Di Antara Umur Dengan Kepuasan Kerja Guru-Guru Sekolah Menengah Kebangsaan Derma.	78

Jadua14.9	Keputusan ANOVA Di Antara Tempoh Perkhidmatan Dengan Kepuasan Kerja Di Kalangan Guru-Guru Sekolah Menengah Kebangsaan Derma.	79
Jadual 4.10	Keputusan ANOVA Di Antara Gaji dan Elaun Dengan Kepuasan Kerja Di Kalangan Guru-Guru Sekolah Menengah Kebangsaan Derma.	81
Jadual 4.11	Korelasi Koefisien Di Antara Kepuasan Kerja Di Kalangan Guru-Guru Sekolah Menengah Kebangsaan Derma Selepas Pelaksanaan TQM Dengan Pembolehubah Bebas Suasana Kerja.	82
Jadual 4.12	Korelasi Koefisien Di Antara Kepuasan Kerja Di Kalangan Guru-Guru Sekolah Menengah Kebangsaan Derma Selepas Pelaksanaan TQM Dengan Pembolehubah Bebas Rakan Sekerja.	84
Jadual 4.13	Korelasi Koefisien Di Antara Kepuasan Kerja Di Kalangan Guru-Guru Sekolah Menengah Kebangsaan Derma Dengan Pembolehubah Bebas Latihan dan Pengiktirafan.	85
Jadual 4.14	Korelasi Koefisien Di Antara Kepuasan Kerja Di Kalangan Guru-Guru Sekolah Menengah Kebangsaan Derma Dengan Pembolehubah Bebas Peningkatan Kualiti.	87

SENARAI RAJAH

	Muka Surat
Rajah 2.1 Dokumen Yang Mempunyai 4 Peringkat	31
Rajah 2.2 Hubungan Di Antara ISO 9000 Dengan TQM . .	34
Rajah 2.3 Lapan Langkah Ke Arah mencapai Sijil ISO 9000	35
Rajah 2.4 Teori Keperluan Hirarki Maslow	53

**Sekolah Siswazah
(Graduate School)
Universiti Utara Malaysia**

**PERAKUAN KERJA KERTAS PROJEK
(Certification of Project Paper)**

Saya, yang bertandatangan, memperakukan bahawa
(I, the undersigned, certify that)

ABD. RAHIM B. JUHAN

calon untuk Ijazah
(candidate for the degree of) Sarjana Sains (Pengurusan)

telah mengemukakan kertas projek yang bertajuk
(has presented his/her project paper of the following title)

Pengurusan Kualiti Menyeluruh (TQM) dan Kepuasan Bekerja

Guru-guru .

seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas projek
(as it appears on the title page and front cover of project paper)

bahawa kertas projek tersebut boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan,
dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.

(that the project paper acceptable in form and content, and that a satisfactory
know/edge of the field is covered by the project paper).

Nama Penyelia
(Name of Supervisor): Prof Madya Dr Mustapha Hj. Daud

Tandatangan
(Signature)

PROF. MADYA DR. MUSTAPHA HJ. DAUD, AMK.
Pensyarah

Sekolah Pembangunan Sosial
Universiti Utara Malaysia

Tarikh
(Date)

: 25/10/1997

BAB 1: PENGENALAN

1.1 Latar Belakang

Sekolah Menengah Kebangsaan Derma merupakan sekolah menengah yang pertama di negara ini dicadangkan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia untuk melaksanakan Pengurusan Kualiti Menyeluruh (TQM) dengan **sasarannya** untuk mendapat sijil ISO 9002. Sekolah ini terletak di Kangar, didirikan **pada** tahun 1948 hasil derma dari **orang** ramai dan merupakan sekolah menengah yang pertama didirikan di negeri Perlis. Pencapaian di dalam peperiksaan **PMR**, **SPM** dan **STPM** **untuk** sepuluh tahun kebelakangan ini begitu memuaskan dari segi kuantiti dan kualitinya.

Kecemerlangan di dalam bidang **sukan** dan kokurikulum **juga** begitu menggalakkan **Pada** tahun 1995 sekolah ini telah **mendapat** anugerah **khas** Milo berdasarkan pencapaian yang cemerlang di dalam bidang **sukan** dan permainan. Pencapaian yang cemerlang di dalam bidang akademik dan kokurikulum di peringkat negeri Perlis inilah yang memungkinkan pihak Kementerian Pendidikan Malaysia mencadangkan sekolah ini sebagai sekolah perintis kepada **pelaksanaan** TQM di peringkat sekolah menengah. Tambahan **pula** negeri Perlis telah muncul **sebagai** negeri yang terbaik pencapaiannya di dalam **peperiksaan** **SPM** sejak sepuluh tahun yang lepas.

The contents of
the thesis is for
internal user
only

BIBLIOGRAFI

- Abd. Main Salimon (1989). “Perkaitan Kepuasan Kerja dan Pencapaian Mendelegasikan Tugas Dengan Faktor-f&or Personel dan Pentadbiran Di Kalangan Pengetua Sekolah Menengah” . *Jurnal Pendidikan UKM*. 3 & 4 : 51-57.
- Abd. Pateh Abd. Malek dan J.W. Kotlik (1986). “Job Satisfaction of Vocational Agriculture Teacher in the Southeastern United States” , *The Journal of the American Association of Teacher Education in Agriculture*. 27(1) : 33-38.
- Abu Bakar Hj Hashim (1989). *An Analysis of Job Satisfaction Among Academic Stafford University in Malaysia*. PHD Dissertation, Ohio University.
- Ahmad Sarji, Abdul Hamid (1995). *Perkhidmatan Awam Malaysia Ke Arah Wawasan 2020*, Kuala Lumpur : Percetakan Nasional Malaysia Berhad.
- Aminuddin Mohd Yusof (1994). *Job satisfaction among secondary school teachers with regard to their differences in gender, moral status, learns of education, length of service and age*, University of Houston, Tanpa Terbit.
- Aminuddin Mohd Yusof (1994). *Kepimpinan, Motivasi Dan Prestasi Model Guru Dan Tentera. I” ed*. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka.
- An-old, J.R. Tony (1996). *Introduction to Materials Management*. Prentice Hall. Upper Saddle Kiver, New Jersey, Columbia, Ohio.
- Atkinson, P.E dan Nadem, J. (1989). *Total Quality Management: Eight Lesson To Learn From Japan*. Management Services.
- Azizan Nayan. *Stail Pengurusan Pengetua Memberi Kesan Kepada Suasana Kerja : Satu kajian di sekolah-sekolah Menengah di Negeri Perlis*. Tesis sarjana UUM. Tanpa Terbit.
- Bralla, Jones G. (1996). *Design for Excellence*. Mc Grov-Hill Inc. , 11 West 19th Street, New York.
- Burall, Paul (1996). *Product Development and the Environment*. Gower Publishing Limited. Hampshire, England.
- Carver, F.D. and Sergiovanni T.J. (ed). *Organizational and Human Behavior : Focus on school*. New York : Mc Graw-Hill.

- Chestnut, William R. (1997). *Quality Assurance : An Australia guide to ISO 9000 certification*.
- Crosby, P.B. (1989). *Let's Talk Quality*. New York : Mc Graw-Hill, Publishing Company.
- Deming, W.E. (1986). *Out of the Crisis*. Cambridge Mass, : M.I.T. Center for Advanced Engineering Study.
- Dunston, I. *Conformity assessment and Charity Policy ISO 9000 Workshop*, February 25 1994.
- Ek, L.T. & Chong, N.B. (1995). *Quality Management System : Assessment to ISO 9000 : 1994 series*. Singapore : Prentice Hall.
- Feigenbaum, A.V. (1983). *Total Quality Control, 3rd Ed.*, New York : Mc Graw-Hill.
- Fiedler, F.D. (1967). *A Theory of Leadership Effectiveness*. New York : Mc Graw-Hill.
- Ghazali Othman** (1979). *An Investigation of the Sources of Job Satisfaction of Malaysia School Teachers*. P.H.D. Dissertation, University of California, Los Angeles .
- Guzzetta, S.** *ISO 9000 and Supplier quality assurance Quality*. April 1993.
- Herzberg, F. , B. Mausner and B. Synderman,** (1959). *The Motivation to Work* New York : John Wiley and Son Inc.
- Hoyle, D. (1994). *ISO 9000 quality systems handbook. (2nd. Ed.)*. Oxford : Butterworth-Heinemann.
- Juran, J.M., and F.M. Gryna, Jr. (1980). *Quality Planning and Analysis ,2nd. ed.* New York : Mc Graw-Hill.
- Khaleque, A. dan M.A. Rahman** (1987). "Perceived Importance of Job Facets and Overall Job Satisfaction of Industrial Workers". *Human Relations* 40(7): 401-416.
- Locke, E.A. (1976). "The Nature and Causes of Job Satisfaction". In M.V. Dunnette (ed.). *Handbook of Industrial and Organizational Psychology*. Rand Mc Nally, 1297-1350.
- Margaret Attwood (1989). *Personel Management*. Macmillan Professional master

- Mariana bt. *Othman* (1982). *Sikap dan kepuasan kerja pentadbir sekolah : Satu kajian kes di kalangan guru-guru besar di Johor Bahru*. Tesis Sarjana Muda. Universiti Kebangsaan Malaysia. **Tanpa** terbit.
- Maslow** A.H. (1970). *Motivation and Personality*. 2nd ed. New York : Harper and Row.
- Mc Cormick, J. dan **Solman**, R. (1992). Teacher's Attributions of Responsibility for Occupational Stress and Satisfaction: An Organisation Perspective. *Education Studies*, **18(2)**, 20 1-222.
- Mc **Gregor**, Douglas. (1960). *The Human side of Enterprise*. New York: Mc Graw Hill, Inc.
- Mohamood Nazar Mohamed (1990). *Penghantar Psikologi. Satu Pengenalan Asas Kepada Jiwa dan Tingkahlaku Manusia*. Kementerian Pendidikan Malaysia, Kuala Lumpur : **Dewan** Bahasa dan Pustaka.
- Majid Konting (1990). *Kaedah Penyelidikan Pendidikan. Ist ed*. Kuala Lumpur : **Dewan** Bahasa dan Pustaka.
- Mustafa** Haji Daud : Pengurusan Kualiti Menyeluruh (TQM). **Tanpa** Terbit.
- Nelson, C. (1995). *TQM and ISO 9000 for architects and designers*. New York : Mc Graw-Hill.
- Nor Azizah Mohd Salleh (1988). *Job Satisfaction and Professional Needs of College-Trained Teachers in Selangor, Malaysia and its Implication for Continuing Education*. PHD Dissertation, Michigan State University.
- Pascale**, R.T., Dan Athos, A.G. (1981). *The Art of Japanese Management*. Warner. Inc.
- Podolsky, S. and T.C.E. Cherg (1996). chaphon **&** Hall, 2-6 **Bowndery** Row, London, **9E18HH**, UK.
- Robins, **Stepher**, P. (1993). *Organizational Behavior : Concepts Controversies and Appiicatisme (6 th.ed)* New Jersey : Prentice Hall International, Inc.
- Russell, Roberta S. (1995). *Production and Operations Management*. Prentice Hall Inc. Englewood Cliffs, New Jersey 07632.
- Sallis, E. (1993). *Ttal Quality in Education*. Philadelphia Kogan Page.
- Sanderson, **M.** (1992). *Future Development in Total Quality Management - what can we learn for the past ?*. TQM Magazine, Vol.7, No. 3 , pp-8.3 1.

- Sergiovani, T.J. (1984). *Leadership and Excellent in Schooling*. Education Leadership, Jilid 39(5), hal. 346-352.
- SPSS Inc. (1994). *The Basic : SPSS for Window*. Chicago : North Michigan Evenue, Illinois.
- Sharifah bt. Puteh Zahari (1994). *Faktor Usia dan Hubungannya dengan Kepuasan Kerja di kalangan Guru*, kajian Ilmiah, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Sharifah Md. Nor dan Zaidatul Ahmaliah Lope Pihie (1993). A survey , of job satisfaction of commerce and entrepreneurship teachers in Malaysia. *Jurnal Pendidikan*, Vol. 18, 89-99.
- Sylvia, R.D. dan T. Hutchison (1985). “What Make Ms. Johnson Teach? , A Study of Teacher Motivation”. *Human Relations*. 38(9): 841-859.
- Thomas J. Barry (1997). *Total Quality Organization* Penerbit Piramid Sdn. Bhd., 102.1&2 Jln 8/62a Bandar Menjalara 52200 Kuala Lumpur.
- Teuku Iskandar (1984). *Kamus Dewan*. Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur, Malaysia.
- Utusan Malaysia*, Jun 13 1996.
- Wong Siew Yock (1995). *Meninjau Tahap Kepuasan Kerja Guru-guru Sekolah Menengah Gred A di daerah Manjung, Perak*. Tesis Sarjana UUM. Tanpa Terbit.